

Trollposten nummer 10/2016,
6. desember 2016, årgang 12

Mange der hjemme spør oss om hvorfor vi egentlig har vært her på Troll gjennom hele vinteren. Det har jo ikke akkurat vært mange forskere på Troll forskningsstasjon siden mars. Faktisk ingen....

Det er vel ingen grunn til å legge skjul på at noe av årsaken til at vi overvintrer her, er at Norge bedre kan argumentere for å kreve suverenitet over Dronning Maud Land. Det er ikke for ingenting vi kaller oss Dronning Maud Lands Voktere...

Samtidig er det viktig å understreke at det faktisk taes ulike prøver og at det taes ned informasjon via satellitter til forskning og til bruk for ulike formål fra området gjennom hele året. Vår forskningsteknikker Ulf er KSAT og NILU sin forlengende arm. Han kontaktes daglig fra Norge og andre land med spørsmål om å justere og kontrollere satellitt-antennene og registreringsutstyr. På målestasjonen til NILU på Trollhaugen bak stasjonen, tar han som tidligere nevnt i Trollposten, blant annet prøver som forskere

analyserer i håp om å finne mer ut av klimaendringene på jorda. Flere av oss vært involvert i oppsetting og avlesing av vindmålere flere steder i området. Gjentatt GPS-målinger av staker som vi har satt ned ulike steder på isen gir også informasjon om isens bevegelser. Alt dette skjer altså også gjennom vinteren.

Den siste tida har vi i tillegg gjort klar for forskerinnrykk til sommersesongen i Antarktis. Mat er laget i stand, vakuumpakket og frosset. Poser med grønnsaker, kjøtt eller fisk samt saus og tilbehør ble lagt sammen slik at hvert enkelt måltid ble komplette. Forskerne skal spise juleribbe til julaften. Det blir andebryst til nyttårsfeiring. Det har vært laget mat både til vegetarianere og det har vært tatt hensyn til påkrevde dietter. I tillegg er det laget mat som også indiske forskere skulle like. På toppen av det hele ble det i siste liten laget en bursdagskake som skal fortæres når en av teknikerne har bursdag under feltarbeidet. Vi regner med at det kommende bursdagsbarnet blir rimelig overrasket når de andre kan servere han kake.

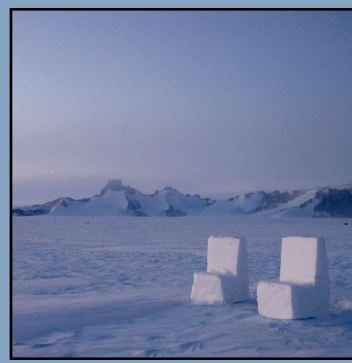

Redningsutstyr og medisiner til nye feltapotek ble bestilt inn slik at ny OVT-lege kunne gå rett på den jobben med å sette sammen nye kit til årets forskersteam. Videre har vi funnet fram, montert, prøvd ut og pakket all verdens feltutstyr som forskerne skal ha med seg. Det dreier seg om telt, soveposer, sekker, feltsenger, liggeunderlag, breutstyr, ski, klær, støvler og sikkerhetsutstyr som forskere og teknikere trenger for selv å ha det bra når de skal være utendørs i ukesvis. I tillegg har utstyr knyttet direkte til prøvetakning og de observasjonene som skal gjennomføres, herunder isbor og måleinstrumenter inkludert batterier og aggregater blitt funnet fram. Vel ett tonn utstyr var satt fram til forskergruppen MADICE da forskerne for dette prosjektet ankom Troll 11. November. Noe mindre utstyr er funnet fram til IceBird forskergruppe som kommer til Troll noe seinere i sesongen. Det har vært gøy å kunne bidra litt for forskning i Antarktis!

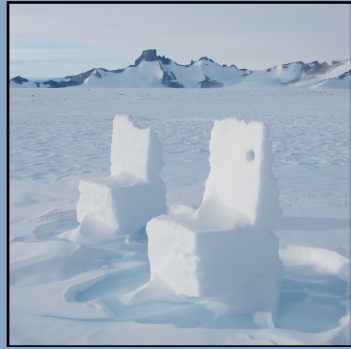
18.juni

3. juli

14. august

3. september

28. oktober

16. november

6. desember

18. juni skar vi med motorsag ut **stoler av hardpakket snø**. Da var det mørketid. Eksponeringstiden på bildet var 30 sekunder. Lyskilden under billedtakningen var kun lyset inne i teltet. I begynnelsen stod stolene slik at to mennesker kunne sette seg ned i passe avstand og med god øyekontakt for å ta den dype samtalen om livet, døden og kjærligheten. Det viste seg ganske umiddelbart at det i praksis ikke ble så aktuelt. Hovedgrunnen var at det ble vel kaldt. En annen grunn var at vi aldri har kommet helt dit at de aller dypeste samtalen ble så aktuelle. Vi flyttet derfor stolene slik at de stod bedre til for fotografering. Vind og sol har tæret ned stolene gjennom vinter, vår og nå tidlig sommer. I dag 6. desember er snøklumpene små, men fortsatt tydelige å se på blåisen. Sola som nå står på døgnet rundt, vil nok sørge for at stolene forsvinner helt samtidig som vi i OVT 2015-16 forlater Antarktis. Etter planen skal vår flyavgang gå 18. desember.

Det er rart å **rundvaske** et sted som på Troll som ligger plassert i et område med verdens reneste luft. Asfaltstøv er fraværende. Ikke finner man spindelvev fordi det ikke finnes edderkopper. Ikke er det døde fluer eller andre insekter i vinduskarmen. Ingen hunder eller katter har spredt sine hår. Unger har ikke klasket på vinduene. Det er lite fett eller fettete støv rett og slett fordi det er godt avtrekk på kjøkkenet. Men sand dratt inn via mennesker eller gjennom ventiler finner

man mange plasser. Diesel- og oljeflekker etter arbeidshender og arbeidstøy synes godt på alle de store flatene. Alle rør som er vanligvis er skjult i hjem der hjemme, ligger åpent i alle rom på Troll. De samler naturligvis støv. For litt støv og skitt blir det uansett når det finnes troll i herberget. Vi var stolte av hvor skinnende rent og ferdigstilt det var på stasjonen da folket fra nord invaderte hjemmet vårt den 11. november.

Endelig kom det igjen folk til Troll. I 1. november landet første fly på åtte måneder. Flyet returnerte umiddelbart til Cape Town for å hente inn de resterende i første pulje for årets sommersesong. Totalt ankom 13 menn og en kvinne. Foruten sommerpersonell og forskere, ankom det nye OVT-teamet. I det de landet på flyplassen var vi plutselig blitt «gammelt OVT-team». Nå skulle vi dele erfaringer og ervervet kunnskap om livet på Troll til den engasjerte gjengen som kom til Antarktis for aller første gang.

Forholdene har vært ideelle for å få til en god overlappingsperiode. Fordi det har vært lite annen aktivitet og få folk på stasjonen, har man kunnet legge opp til et strukturert og forutsigbart program over nesten to uker. Det har vært felles undervisning delvis ledet av oss i «gammel OVT» og delvis av ansatte fra NP sentralt. Dette har vært en fin kombinasjon som gjør at både detaljert praktisk kunnskap om driften samt mer overordnet og langsiktig tenkning og framtidige planer om stasjonen har vært dekket. Kjøretøyopplæring, driften av alle deler av stasjonen og brannslukning har vært sentrale emner. Videre har det vært gjennomført individuell opplæring av den personen som skal overta de ulike funksjonene i et OVT-team. Etter å ha sett hvordan de nye har sugd til seg kunnskap og ferdigheter, er vi nå helt sikre på at det er helt trygt å gi dem stafettpinnen vi har hatt det siste året. Det går til og med rykter om hvem som vil bli den nye redaktøren av Trollposten. Alt er med andre ord i rute!

Etter nesten 400 dager på Troll, var det en befrielse å komme seg ut av stasjonen. **Tor forskningsstasjon** omtrent 10 mil øst for Troll var målet. I to komfortable TL6-kjøretøyer fylte vi bakvogna med utstyr til fugleforsker-stasjonen, diesel og eget utstyr for et 3-4 dagers tur. Allerede rett bak fjellet Stabben vel 15 km fra stasjonen, åpnet det seg et helt nytt landskap. Fjellrekke på fjellrekke med stadig nye formasjoner med topper opp mot 1000 meter over isplatået kom til syne. Blåisen var her dekket med snø. Skiføret var et helt annet og mye bedre enn rundt Troll. Nærmere et eventyr som minner oss om de virkelige Antarktiskekspedisjoner kommer vi nok ikke i denne omgang.

Selve Tor forskningsstasjon ligger rett under fjellet Svarthammeren som under hekkeperioden huser Antarktis største bestand av Antarktispetrell. Det flotteste synet var å se fuglene som samlet seg i store flokker langt oppe i lufta. Den speilblanke himmel første morgenen ga en perfekt bakgrunn for å se fuglene. Det tristeste synet var kirkegården med enorme mengder fuglelik og fjorårets egg som ligger mer eller mindre nedfrosset i bunnen av fjellet. All respekt til forskerne som sitter i fjellsiden dag etter dag for å observere fuglenes levevis samt utføre diverse undersøkelser fra fuglenes blod, kropp og fjær. Fuglenes flyruter til og fra havet for å hente mat til seg selv og sine unger kan blant annet studeres ut fra dataene som innhentes fra loggene som fuglene har fått festet på seg.

Selve stasjonen er strengt tatt bare er en stor rød kontainer som er innredet etter en svært enkel hyttestandard. Denne ble gjort i stand for forskerne som kommer til stasjonen ved juletider. Forskernes inne-arbeidssted som er en rød iglo tilsvarende den som er på Troll, ble innsisert og vurdert til å være et langt mere hyggelig og rent sted enn det vi hadde sett for oss. Der var det intet å gjøre for oss som var på Tor for å klargjøre stasjonen.

Eva feiret sin andre bursdag i Antarktis. Champis samt flagg og annen oppmerksomhet gjennom dagen gjorde dagen enda mere spesiell enn den som ble feiret på Troll i fjor. Første pakken i adventskalenderen som Inger-Sofia på Svalbard lager til Troll hvert år, var med til Tor. Eva var den selvskrevene mottaker av gaven 1. desember.

Tre spørsmål fra våren på Troll:

- 1) Hva er det siste tiltaket for å gjøre stasjonen grønnere?
  - 2) Hvilken høytidelig anledning ble nylig feiret med hvit duk og stearinlys på bordet?
  - 3) Hva er årsaken til at Knut Ole kom som en konfirmasjonsgutt og endte som en skikkelig langhåra slask?
- (Svar finnes nederst på siden)

Etter to uker med overlapping var det tid for **overtagelse av stasjonen** til det nye OVT-teamet. Det er lang tradisjon for hvordan dette skal feires. «Gammelt OVT» lager, serverer og organiserer festen. Det nye teamet tildeles hedersplassen rundt bordet. Det betyr at de nesten sitter på utstilling. De får dermed mest mulig oppmerksomhet som gruppe. Fellesskapsfølelsen skal forhåpentligvis hjelpe dem til å bære det tunge fellesansvaret det er å drive stasjonen i ett helt år.

Før selve overrekkelsen av protokollen skulle skje, valgte vi å utfordre de nye med en spørrekonkurranse. Spørsmålene var knyttet til diverse aspekter ved Troll. Vi måtte jo teste dem ut i forhold til om de nå var skikket til å ta over stasjonen. Poenggivning satte nok enkelte av deltagerne ut. Minuspoeng for feil svar samt lite slingsringsmann for rett svar, gjorde de fleste adskillig mer tilbakeholdne enn forventet. Heldigvis endte en av deltagerne med plusspoeng helt til slutt. Kokken Rune vant konkurransen og fikk et gavekort. Gavekortet kan byttes inn i ett fritak fra stasjonsvasken. Premien så ut til å falle i smak. Alle fikk dessuten trøstepremie med Eva sine hjemmestrikkede luer samt hver sin kaffekopp.

Tross få poeng på spørrekonkurranse vurderte avtroppende stasjonssjef Håkon at ny-teamet likevel var berett til å overta stasjonen. Med fullt pressekorps tilstede foran selveste kongen ble det avgjørende håndtrykket og underskriving av protokollen gjennomført. Ekspedisjonssjef Einar holdt en rørende tale både til det nye og det gamle OVT. Han avsluttet med å tildele det 11. overvintringsteamet et unikt merke. Det var kronen på verket for vår innsats på Troll. Vi takker NP for at de ga oss muligheten til denne helt spesielle opplevelsen!

Svar på spørsmålene fra våren på Troll:

- 1) Brukte arbeidsklær er nå sortert og vasket og støvler pusset. Alt sammen er nå samlet lett tilgjengelig slik at sommerpersonellet kan forsyne seg. Tiltaket hindrer nye innkjøp av klær som skal transporteres halve rundt.
- 2) Vi feiret at overvintringen er overstått!
- 3) Kjøresten Marie har ønsket seg en (ekte)mann som kan vise at han har vært på en fullstendig øde plass det siste året!

Vi vil med denne siste utgaven av Trollposten, takke alle som har vært med oss gjennom dette helt spesielle året. Vi ser fram til å følge aktiviteten via nye utgaver fra kommende redaksjoner i de neste år!

Varm hilsen fra oss i OVT 2015/16

